

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

דף פה.

א. בני אהרן ולא בנות אהרן

כהנת¹ כלומר אשת כהן ובת כהן מותרת לטמאות דכתיב בפרשת אמור באיסור הטומאה לכהנים (ויקרא כא פסוק א) בני אהרן, ולא בנות אהרן, מדלא כתיב זרע אהרן.

ב. כהנים לויים ישראלים מותרין לבא זה בזה לויים ישראלים חללים גרים חרורים מותרין לבא זה בזה

כהנים לויים² וישראלים מותרים לבא ולהתחתן זה בזה, והולד הולך אחר הזכר³, בן הכהן כהן, בן הלוי לוי, בן הישראל ישראלי, שנאמר (במדבר א פסוק ב) למשפחתם לבית אבתם

וכן לויים וישראלים וחללים מותרים לבא זה בזה והולד הולך אחר הזכר. אבל כהן אסור לישא חללה.

וכן לויים וישראלים וחללים וגרים ועבדים משוחררים גם כן מותרים לבא זה בזה, ומותרים לישא אפילו כהנת. ובת חלל כמותו ליפסל לכהונה.

והגר והמשוחרר שנשא כהנת או לוייה או ישראלית או חללה הולד הולך גם כן אחר הזכר ובכלל ישראל יחשב ומותרים אפילו לכהונה⁴, לא שנא גר שנשא אחת מכל אלו או ישראל שנשא אחת מכל אלו או אפילו שנשא גיורת הולד הולך אחריו ומותרת אפילו לכהונה.

¹ שו"ע ונו"כ יו"ד שענב ב

² שו"ע ונו"כ אבהע"ז ח א - ג

³ כללא הוא הולד הולך אחר הזכר כל שיש קידושין ואין עבירה. ב"ש שם א.

⁴ לשון הלבוש והוא לכאורה דעת הר"ן שביון דיש קידושין ואין עבירה הולד הולך אחר הזכר וגר הוא ומותר בממזרת ע"ש ס"פ האומר (ל, ב, מדפי הרי"ף). ועיין אבנ"מ א. אך דעת הרמב"ם והטור ס"ל ג"כ כוותיה כמ"ש בסו"ד אף על גב דיש קידושין ואין עבירה וה"ל להולך אחר הזכר והוא גר ומותר בממזרת לא אמרינן כן כמ"ש בסמ"ד כג. ב"ש ב והרי הוא כישראל לכל דבר ואסור בממזרת ואף הלבוש פסק שם לאוסרו בממזרת וצ"ל דלא נחית הכא להכי. ועיי"ש סי' ד כג באחרונים מה שתי' על קושיית הר"ן.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

וישראל או לוי או חלל שנשא גיורת או משוחררת הולד הולך אחר הזכר, אבל גר שנשא גיורת או משוחררת לכתחלה לא תנשא לכהונה, ואם נשאת לא תצא.

ג. גירי חרורי וממזרי נתיני שתוקי ואסופי מותרים לבא זה בזה

גר ועבד משוחרר⁵ מותרין בממזרת, וכן ממזר מותר בגיורת ומשוחררת, משום שקהל גרים אינו נקרא קהל⁶, דכתיב (במדבר טו פסוק טו) הקהל הקה אחת לכם ולגר הגר וכו', משמע הגר אינו בכלל הקהל הוא, וגבי ממזר לא יבא לו בקהל וגו', כתיב (דברים כג פסוק ג) משמע אבל בגר מותר. והולד הוא ממזר, ואחד גרים ואחד משוחררים דין אחד להם, דהמשוחררים גם כן גרים הם. אבל מ"מ אסור להרבות ממזרים כי בניו הם ממזרים, ושפחה אסורה לגר שהרי הוא מוזהר על כל מצות⁷.

ממזר⁸ נושא ממזרת, במה דברים אמורים בשניהם ודאין, אבל אם האחד ודאי והשני ספק מותרין זה בזה מן התורה⁹, בקהל ודאי אמרה התורה ולא קהל ספק, אבל חכמים עשו מעלה ביוחסין ואסרו אפילו שניהם ספק אסורים זה בזה, שמא האחד ממזר והשני אינו ממזר. וכיצד ספק ממזר, כגון שבא מספק ערוה, כגון שבא אביו על אשה שנתקדשה ספק קידושין, כגון זרק לה קידושין ספק קרוב לו וספק קרוב לה, או שנתגרשה ספק גירושין בכהאי גוונא.

ד. ואם היתה שניה לבעל אפי' מיבם אין לה

יבמה¹⁰ שלא היה לה על בעלה כתובה מפני שהיתה אסורה עליו והיא מותרת ליבם, אם רצה היבם ליבם כונס ואין לה כתובה, כדרך שלא היה

⁵ שו"ע ונו"כ אבהע"ז ד כב

⁶ ב"ש שם לה

⁷ ב"ש שם לה

⁸ שו"ע ונו"כ שם כד

⁹ לבוש וח"מ שם כד וב"ש לה ועיין בס' שע"מ דמ"ו מהא"ב דין ט' שהביא בשם מהר"ש חו"ד סי' א' דמה שהתירה תורה ספק ממזר לגמרי התירתו מתורת ודאי ולא מתורת ספק ואפילו לישא ממזרת וישראלית כאחד דהוי תרתי דסותרן אהדדי התירתו תורה משום דכל שהוא ספק הו"ל כקהל בפ"ע ולא חשיב קהל ע"ש.

ועיין שב שמעתתא א א

¹⁰ שו"ע ונו"כ שם קסח ט

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

לה על בעלה אם מת ולא כתב לה כתובה, אבל מ"מ אסור לשהות עמה בלא כתובה¹¹, ודינה עם יבמה בתוספת כתובה כמו שהיה לה על בעלה.

ה. אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ... דיתבה תותיה בעמוד והוצא קאי ... שהלך הוא למדינת הים ולותה ואכלה ... לית לה ... יש לה ... לאחר מיתה

כבר התבאר לעיל דף פד: שהנושא אשה¹² בעבירה כגון חיובי לאוין שתופסים בהם קידושין, כמו אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולממזר, או פצוע דכא שנשא ישראלית, אף על גב שהכיר בה שהיא אסורה עליו והיה מן הראוי לקנוס שניהם, לא מצאו חכמים מקום לקנוס אחד מהם בענייני תקנת הנישואין¹³, לפיכך אמרו¹⁴ שיש לה עיקר ותוספת וכל תנאי כתובה כמו אשה כשרה ויקבלו עונשם ממקום אחר.

אולם מזונות לא חייבוהו לתת לה, שהרי חייב להוציאה ואם יתן לה מזונות תתעכב אצלו¹⁵, אבל אם לא יתן לה מזונות היא עצמה תשתדל שיוציאנה, לפיכך אפילו הלך למדינת הים ולותה ואכלה אף על גב שודאי לא בא עליה ולא עשה איסור אינו חייב לשלם כלום.

אבל לאחר מיתתו, כגון שלא הספיק להוציאה עד שמת, חייבין היורשים לזונה מנכסיו.

¹¹ בי"ח מדייק דרמב"ם גם הטור ס"ל דאין איסור לדור עמה בלא כתובה ולא שייך בזו התקנה שאל תהא בעיניו קלה להוציאה מאחר שנשאה מתחלה לאסור לה תהא בעיניו קלה להוציאה אף ע"ג אם נשאת לאחר בודאי יש לה כתובה שאל תהא קלה בעיניו להוציאה מ"מ ביבם שבא מכח הראשון שהיה אסור לה אין לה כתובה, ומ"מ בדיעבד אם לא כתב לה אין עליו שום חיוב משא"כ כשהיא מותרת ולא כתב לה כתובה יש לה כתובה מיבם מתיקון חז"ל כשאר אשה. ב"ש שם ז

¹² שו"ע ונו"כ שם קמז ולבוש שם

¹³ שאם יקנסו אותו שלא יזכה בנכסים שלה כמו שזוכה בנכסי אשה כשירה, היתה היא הוטאת ונשכרת, וכן אם יקנסו אותה שלא יהא חייב לתת לה מה שחייבוהו לתת לאשה כשרה היה הוא הוטא ונשכר. לבוש וח"מ

שם ב

¹⁴ כתובות ק;

¹⁵ מ"ז שם א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ואם לא הכיר בה שהיא אסורה עליו, גם כן אין כאן מקום לקנוס שאנוס הוא, ומכל מקום אמרו שאין לה עיקר כתובה דהיינו מנה ומאתים אבל תוספת יש לה¹⁶. ונכסים שהכניסה לו אם הן בעין בין נכסי מלוג בין נכסי צאן ברזל תטלם, שלא רצו חכמים לקחת את שלה כיון שהן בעין.

וחייבי עשה¹⁷ לא קנסו כלל ואמרו בין הכיר בה בין לא הכיר בה דינם כחייבי לאוין שהכיר בה, וטעמא בהכיר בה כטעם חייבי לאוין שהכיר בה, ובלא הכיר בה לא רצו להחמיר כמו שהחמיר בחייבי לאוין שלא הכיר בה, כיון שאיסורן קל.

ו. אלמנה לכהן גדול... והיא פסולה וזלדה פסול

אי זו היא הללה¹⁸, זו שנולדה מאיסורי כהונה וכן אחת מן הנשים האסורות לכהונה¹⁹, שנבעלה לכהן נתחללה אבל הכהן עצמו שעבר העבירה לא נתחלל.

כיצד כגון²⁰ כהן הדיוט בן תשע שנים ויום אחד שבא על הזונה או על הגרושה, וכהן גדול שבא עליהן או על האלמנה, או²¹ שנשא בעולה²² ובא עליה, הרי אלו נתחללו לעולם.

¹⁶ וטעמא משום דמנה ומאתים בכשרה לא תקנו חז"ל אלא שלא תהא קלה בעיניו להוציאה, והך תהא קלה בעיניו להוציאה, אבל תוספת מתנה הוא ומשום חיבת ביאה כתב לה, ולא רצו חכמים לקחת את שלה וליתנו לבעלה, אבל אמרו שלא יהא לה שום תנאי כתובה, שאם עיקר כתובה אין לה כל שכן דתנאיה אין לה דחד טעמא הוא

¹⁷ שו"ע ונו"כ שם ב

¹⁸ רמב"ם איסורי ביאה פי"ט ה"א שו"ע אבהע"ז סי' ז סעי' יב יג

¹⁹ והנבעלת לאסור לה ואינו מאיסורי כהונה נעשית זונה ולא חללה ואף באלו שאינם נעשית זונה ואסורה לכהונה מ"מ אינה נעשית חללה ע"י ביאתם אם אינם איסורי כהונה וחלל שבא על בת כהן או ישראל לדעת הרמב"ם פי"ח מאיסורי ביאה ה"א נעשית זונה וכן פסק בשו"ע ובדעת הראב"ד שם נחלקו הפוסקים אם ביאת חלל שבא על אשה עושה אותה חללה ועיי"ש במשנה למלך באריכות ועיין בעצי ארוזים ס"ק טו שהעלה שדעת הראב"ד שחלל אינו פוסל לכהונה מדאורייתא ושכן דעת הטור ואינו אלא פסול מדרבנן אמנם בבית משה ס"ק ז הוכיח שאף לדעת הראב"ד ביאת חלל פוסל מן התורה ועיין תו"ט יבמות פ"ו מ"ה.

²⁰ שם ה"א ושו"ע שם

²¹ עיין בעצי ארוזים ס"ק כט שהוכיח מהא דלא הזכיר הטור כהן גדול הבא על הבעולה עשאה חללה דס"ל שאינה נעשית חללה אע"ג שזולדה נעשה חלל כדקיי"ל שיש חלל מחייבי עשה אמנם בפני משה ס"ק לה פליג עליה וס"ל דנעשית חללה אמנם היא חללה מחייבי עשה דאפשר שאינה אלא בעשה ולא בלאו כדעת תוס' יבמות עז ע"ב ד"ה מחלל

²² משכחת ליה שנעשית בעולה ואינה זונה או אלמנה או גרושה בקידושי טעות ועיין רש"י כתובות ל ע"א ד"ה בעולה וז"ל "ואת יש כאן לאו דזונה לא אשכחן תנא דאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה אלא ר' אלעזר ולית הלכתא כוותיה ואין זונה אלא הנבעלת לפסול לה" ובקידושין ס"ח ע"א ד"ה בבעולה וז"ל "ולכא לאקשווי הא זונה היא או אלמנה או גרושה דבעולה פנויה לאו זונה היא כדתנן ביבמות (דף סא) אין זונה אלא גיורת ומשוחררת ושנבעלה בעילת זנות וביאת איסור לפסול לה" ועיי"ש בהנהגות הבי"ח שכתב דאף לר"א משכחת לה בקטנה הממאנת אבל באחרונים הקשו עליו דהא מיאון מדרבנן הוא וא"כ ע"כ אינו שייך לומר דהוי בעולה

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ואם הוליד ממנה, בין זה שחיללה בין כהן אחר, הולד, בין שהוא זכר בין שהוא נקבה, חלל²³.

כהן²⁴ שבא על אחת מהעריות, או על אחת מחייבי לאוין השוין בכל ונתעברה מביאה ראשונה, אין הולד חלל²⁵, אבל עשאה זונה. ואם חזר ובא עליה, הוא או כהן אחר, נעשית חללה וזרעו ממנה חללים²⁶.

ז. וכופין אותו להוציא

כל הנושא²⁷ בעבירה בין באיסור דאורייתא כגון אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין וממזר, בין באיסור דרבנן כגון²⁸ שניות, כופין אותו להוציא.

דקרא אמנם עיי"ש במאירי שכתב ג"כ שיש מפרשים כממאנת וכתב על זה "ואין צורך בכך" ועיין בשיטה מקובצת כתובות שם

²³ שם ה"ג ושם

²⁴ שם ה"ה וש"ע סעי' יד

²⁵ והנה אם הבן ממזר, כגון שבא אביו על חייבי כריתות או על ממזרת, בפשיטות נראה דאף שהוא ממזר מ"מ כהן הוא, כדקיימא לן [יבמות כ"ב ע"ב] דממזר בנו לכל דבר. וכן הוא בשו"ע אהע"ז סי' ז' סי"ד כהן שבא על אחת מהעריות ונתעברה מביאה ראשונה אין הולד חלל, ואם חזר וכו', דאין חלל אלא מפסולי כהונה. ודין זה מבואר בר"מ פ"ט מאיסורי ביאה הל' ה', ושם כתב דאם בא על יבמה לשוק ונתעברה מביאה ראשונה הולד כשר ואינו חלל. אך הדרישה [במזר שם באות ז'] והב"ח [ד"ה איזהו] והחלקת מחוקק [ס"ק כ"ד] והבית שמואל [ס"ק ל"ז] כתבו דאין נפקא מינה לדין דין זה, דמאחר דהולד ממזר הוא גרע מחלל, רק דנפקא מינה דמתרין בו אם היא בת משום ממזרת ולא משום חללה, נראה מדבריהם דממזר אינו כהן כלל. וכן נראה מדברי הרב המגיד בר"מ שם הל' ה' שכתב, דרבינו לא יצא לצייר דין זה לענין הכשר רק ביבמה לשוק, דאי בשאר עריות הולד פסול, נראה מדבריו דפסול לכהונה דהיינו דאינו כהן כלל, ומותר ליטמא למתים דיינו כחלל לכל דבר וגרע מיניה. ומ"מ אף שכולם הסכימו לזה לא ידעתי מנין הוציאו לזה, כיון דממזר כישראל לכל דבר והוא בנו לכל דבר מהיכי תיתי לא יהיה עליו דין כהן. נהי דלענין עבודה אפשר דאסור, אבל לענין נשים הפסולות או לענין טומאה למתים דגם שם חייב, איני יודע מהיכן יצא להם דאינו כהן כלל וגרע מחלל. (מנחת חינוך מצוה רסד אות יא)

²⁶ ובעריות היא גם ממזרת ונ"מ שאם התרו בה משום חללה חייב (באר היטב ס"ק מה בשם האחרונים ולכאורה יש ג"מ בספק דספק ממזר מותר מן התורה ואסור מדבריהם משא"כ באיסור חללות שיהיה אסור מדין ספק דאורייתא לחומרא)

²⁷ שו"ע ונו"כ קנ"ד כ

²⁸ עיין בית מאיר שדייק שאפילו אם אינו אלא איסור משום המתנה או אבהנה כגמן גרושה או אלמנה שצריכה המתמה תשעים יום קודם שתנשא כופין להוציא ובעבור תשעים יום יחזור ויקדשנה וכ"כ למעשה ברמ"א שם סי' יג סעי' י ועיי"ש לגבי אם הוא כהן וכן אם שהה תשעים יום ולא כפו להוציא אם חייב עתה.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

יש אומרים²⁹ שכפייה זו אפילו בשוטים, ויש אומרים³⁰ שכל מי שנאמר בו בפירוש בתלמוד כופין פירושו אפילו בשוטים, אבל בכל מקום שלא נאמר בפירוש כופין אלא יוציא בלבד, אין כופין בשוטים³¹, אלא אומרים לו חכמים חייבוך להוציא, ואם לא תוציא מותר לקרותך עברייין, אבל אין מנדין אותו, שחמור נידוי ממלקות³², ואם בשוטים אין כופין ק"ו שאין מנדין.

מי שאינו מקיים עונתו יכולין בית דין לנדונו ולהחרימו עד שיקיים העונה או שיגרש, כי אין זה כפייה לגרש אלא לקיים עונתו, וכן כל כיוצא בזה.

ובכל מקום דאיכא פלוגתא אם כופין אם לא, אף על גב שאין כופין לגרש מכל מקום כופין אותו ליתן כתובתה מיד וכן הנדוניא שהביאה לו.

ח. שניות מדברי סופרים... והיא כשירה וזלדה כשר וכופין אותו להוציא

החלוצה אסורה³³ לכהן מדבריהם, לפיכך כהן שבא על החלוצה הרי זו חללה, וזרעה מכהן חללים והכל מדבריהם. אבל כהן שבא על אחת מהשניות היא כשירה³⁴, וזרעו ממנה כשרים, שאיסור השניות איסור השוה בכל הוא ואינו מיוחד בכהנים.

²⁹ שו"ע ונו"כ שם כא

³⁰ וכללא הוא הנושא אשה בעבירה כופין אפילו בשוטי' כמ"ש ס"פ המדיר וכן אם נשא שני' וכן כל הני דאיתא רס"ז לכ"ע כופין בשוטים משום דמפורש בש"ס דכופין אותם וכל הני דכופין מהמתם אין נותנים להם תוספות כתובה. ב"ש שם לה

³¹ וכתבו גדולי האחרונים שלא ראו מימיהם ולא שמעו מכמה דורות בית דין שנוקק לכוף להוציא אשה ששהתה עם בעלה עשר שנים ולא ילדה, וכן לא ראו ב"ד שנוקקו לכוף ולמחות לאיש שאין לו בנים שנושא זקנה שאינה בת בנים או שנושא קטנה שאינה ראויה לילד, אף על פי שזה אסור אפילו לאיש שיש לו בנים כדאמרין בפרק כל היד [נדה יג ע"ב] הני דנסבו קטנות מעכבים את המשיח, וכן בבת כהן ובת תלמיד חכם לעם הארץ וכה"ג לא ראינו ב"ד נוקקין להם למחות, מפני שראו שאם היו נוקקין לכונן זה היו מרבים מריבות וקטמות בישראל, ולכך הוצרכו חכמי הדורות הראשונים להעלים עיניהם, ק"ו אנו יתמי דיתמי שנעצים עינינו למען לא ירבו המחלוקת בישראל ולא יאמרו גט מעושה הוא זה ויוציא לעז על הגטין ועל הבנים. מיהו יש אומרים שנוכל בעת הצורך לעשות זה שנקבל גזירה וחרם בינינו שלא לישא וליתן עם אותו האיש ושלא לעשות לו שום טובה, או שלא למול בניו ושלא לקוברו, ולהחמיר עליו בכל חומרות שירצו עד שיקבל ליתן גט, ובלבד שלא ינדרוהו כמו שכתבנו, ובלבד שלא יהא באותן הנישואין לא משום ערוה ולא משום איסור מצוה ולא משום קרושה, שכל מי שיש לו אשה בעבירה כופין אותו אפילו בשוטים עד שיוציא. לבוש ואחרונים שם.

³² זה קי"ל ע"פ ר"ת ז"ל אבל הרא"ש פ' הבע"י מבואר שאינו מחמיר אלא בשוטי אבל ס"ל דכ"מ שנאמר יוציא היינו בנדוי כי חשוב לדידי' כפי' במילי ולע"ד כן נמי משמעות הטור בכל הסימן להמע' היטב. בית מאיר שם

³³ שו"ע ונו"כ שם ז יט

³⁴ ולא נעשית זונה כמבואר ברמב"ם אי"ב פ"ח ה"ד "כל שאיסור ביאתה מדרבנן אינה נעשית זונה בביאתה לפיכך הבא על אחת מהשניות וכיוצא בהן כגון הבא על קרובת חלוצתו או על חלוצתו לא עשה אותה זונה שהרי אינה אסורה להנשא לו מן התורה". ולכן אפילו חזר ובא עליה בניה כשרים. פ"ת שם כו

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

דף פה:

**ט. ומפני מה אמרו שניות מדברי סופרים אין להן כתובה ...
וכל מקום שהוא כשר והיא כשרה קנסו אותה כתובה רבי
אומר ... ודברי סופרים צריכין חיזוק דבר אחר זהו
מרגילה וזו היא מרגילתו**

כבר התבאר לעיל דף פד: שהנושא אשה האסורה באיסור דרבנן כגון שניות³⁵ לעריות, אף ע"ג שאיסורן קל, החמירו בהן לעשות חיזוק לדבריהם אפילו יותר מחייבי לאוי שנתבארו לעיל, ואמרו בין הכיר בין לא הכיר בה אינה גובה עיקר כתובתה, אבל תוספת יש לה. ואין לה שום תנאי מתנאי כתובה, ואפילו מזונות, אחר מותו, ואינו חייב בפרקונה אבל בנכסי צאן ברזל ונכסי מלוג הניחו בהן דינה כדין כל הנשים, שלא רצו להחמיר בהן משאר נשים כיון שאיסורן קל.

ולטעם זה אף לחלוצה לכהן אין לה כתובה³⁶, שהרי איסורה דרבנן וצריך חיזוק יותר משל תורה³⁷. וי"א³⁸ כיון שאיסור חלוצה לכהן נתרבה מהכתוב שנאמר בגרושה, והרי זה כדברי תורה שאין צריכים חיזוק³⁹.

³⁵ שו"ע ונו"כ שם קמ"ד

³⁶ כ"מ אישות פכ"ד ה"ד בד' הרמב"ם, ובב"י אהע"ז שם, ועי' ב"ש שם ס"ק א שכ"נ בכל הסוגיא שרבי אינו סובר הטעם שהיא מרגילתו, ושכ"כ הר"ן כתובות סופ"א. ועי' עצי אלמוגים הל' שניות לעריות סי' ר אות ד שפי' בד' הר"ן כהרשב"א להלן

³⁷ בב"ש שם א הוכיח דטעם מפני שהוא מרגילה בהו"א נאמר לרבי משום דקשה ליה הא חלוצה מדרבנן ולמה אית לה כתובה מ"ה אמר הטעם שהוא מרגילה ואיכא דאמרי דרבי לא אמר טעם זה אלא רשב"א אמר טעם זה לפ"ז לרבי חלוצה אין לה כתובה ובסוף הסוגיא מוכח דרבי לא אמר טעם זה דהא איתא שם איכא בנייהו מ"ד דאורייתא הא נמי דאורייתא מ"ד שהוא מרגילה וכו' ש"מ מ"ד דאורייתא לא אמר הטעם שהוא מרגילה וכן כתב הר"ן ס"פ אלמנה ניוזנת וקי"ל הלכתא כרבי כמ"ש הרא"ש וכו' הרמב"ם פכ"ד לפ"ז חלוצה אין לה כתובה וכן כתב הבי"ב ובכ"מ אלא על הרי"ף והרא"ש והטור קשה למה כתבו חלוצה יש לה כתובה והבי"ב כתב דס"ל כלישנא דס"ל דרבי קתני הוא מרגילה וקשה דהא בכל הסוגיא מבואר דרבי לא נקיט.

³⁸ רשב"א וריטב"א בסוגיא, ועי' רשב"א לעיל פז: רע"ב פ"ט מ"ג, עי"ש ובתוי"ט

³⁹ ועי' חזו"א אהע"ז סי' עט אות ט שלד' הרמב"ם חלוצה בכלל חייבי לאוין, ואינה בכלל שניות שהן איסור מחודש מדרבנן

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

וי"א⁴⁰ שהחמירו בשניה יותר מחייבי לאוין כיון שהיא מרגילתו לעבירה ומסיתו להינשא לה⁴¹, כיון שאינה פסולה, וגם זרעה אינו פסול, משא"כ בחייבי לאוין שפוסל זרעה על כן היא אינה מרגילתו לעבירה⁴² אלא הוא מרגילה, ולפיכך אף חלוצה לכהן, כיון שהיא וולדה פסולים מדרבנן, ואינה מרגילתו, יש לה כתובה⁴³.

י. זרה מי לא אכלה במעשר

מעשר ראשון⁴⁴ מותר באכילה לישראל, ומותר לאכלו בטומאה בין אם האדם האוכל טמא ובין אם הפירות טמאים, שאין בו קדושה כלל, ומניין שמעשר ראשון חולין שנאמר (במדבר יח פסוק כז) וְנָחֲשֵׁב לְכֶם תְּרוֹמַתְכֶם פְּדָנָן מִן הַגֶּרֶן וּכְמִלְאָה מִן הַתֵּיבָה מִה גֹרֵן וַיִּקַּב חֹלִין לְכָל דָּבָר אֵף מֵעֵשֶׂר רִאשׁוֹן שְׁנִיטְלָה תְּרוֹמָתוֹ חֹלִין לְכָל דָּבָר.

וכן מותר באכילה לערל וכן מותר להלוי להאכילה לבהמה אפי' של ישראל, וכן לגוי, ואין הלוי מברך על אכילתה כיון שמותרת לזרים, ולא מצינו לאכילת מעש"ר מצוה⁴⁵, וגם אין איסור בהפסד המעש"ר, כמו בתרומה שמעש"ר חולין לכל דבר.

⁴⁰ דעת הרי"ף הרא"ש והטור כמבואר בב"ש שם וס"ל שבשל דבריהם עשו חיזוק רק אם היא מרגילה וכן משמע במ"ז שם ו

⁴¹ שהאשה רוצה לינשא יותר מהאיש דטב למיתב מן דו.

⁴² ועיין הפלאה קונטרס אחרון ונראה דה"ה בשתוקית שנשאת לישראל דהוא מדרבנן א"כ לשיטת הרמב"ם עשו בו חיזוק ולשאר פוסקים כיון דולדה פסולה לא מרגילה לוי, מיהו אם נימא דשתוקי מותר בשפחה יכול להתטהר ומרגלא לוי. ונחלקו בזה, הרדב"ז בתשובתו מתיר והרש"ך אוסר והביאם בבאר היטב בסו' ד'. ונר' דחלל שנשא בת ישראל והיא שני' לו או ממזר שנשא בת גרים או בן גרים שנשא ממזרת והיא שני' לו אף דולדה פסול בלי זה ולא מרגלא לוי, מ"מ כיון דאין הפסול מצד האיסור זה, לא פלוג רבנן ואין לה כתובה.

⁴³ וכ"כ היש"ש יבמות פ"ט ס"ז ז' בד' הרי"ף. ועי' קרבן נתנאל שם סופ"ט שלד"ה סובר רבי טעם זה ולא נחלקו אלא אם אף רשב"א סובר כן. ועי' קרן אורה שם

⁴⁴ רמב"ם הלכות מעשר פרק א הלכה ב

⁴⁵ דרך אמונה שם י

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>